

Artificial Intelligence

Yalda Amadeh
University of Zanjan

گزارش کار

تمرین سری اول درس یادگیری ماشین - رگرسیون غیرخطی

0) توابع مورد نیاز را در ابتدای برنامه فراخوانی میکنیم.

1) این کد یک معادله خطی با استفاده از پارامترهای تصادفی برای هر یک از چهار مجموعه داده با تعداد داده های مختلف ایجاد می کند. برای هر مجموعه داده، مقدار x را به عنوان ورودی گرفته و بر طبق معادله خطی ارائه شده، با استفاده از پارامترهای تصادفی، مقدار خروجی را محاسبه می کند.

2) این کد 4 مجموعه داده تولید می کند، هر کدام با اندازه دلخواه n_data برای قرار دادن در یک ماتریس دو بعدی. هر داده در مجموعه داده شامل مقادیر x و y است که به ترتیب مقادیر مناسبی از -5 تا 5 را برای x و مقادیر متناظر با عملکرد eq برای y در نظر می گیرند. نتیجه این کد شبیه به یک جدول دو بعدی با دو ستون x و y برای هر مجموعه داده است.

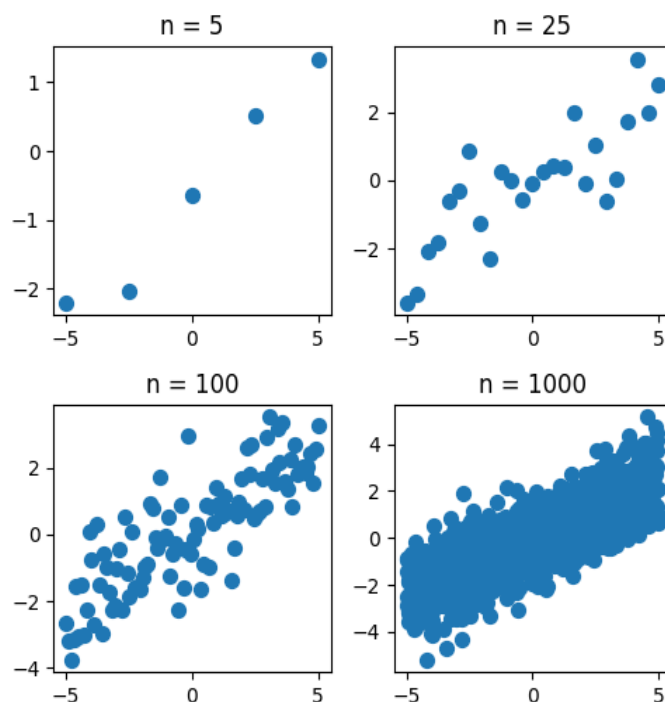
3) این کد یک نمودار 2×2 از نقاط رسم شده با استفاده از روش خوشه بندی در هر کدام از چهار مجموعه داده، به اندازه 5×5 رسم می کند. هر خوشه با یک رنگ تفکیک شده است و هر خوشه با نقاطی مشخص شده است که بر اساس دو ویژگی در دو بعد فضا قرار دارند. عنوان (title) هر نمودار هم با توجه به تعداد داده ها (n) آن خوشه تعیین می شود.

```
#0
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
✓ 2.1s

#1
n_data = [5, 25, 100, 1000] # تعداد داده ها
# معادله خطی برای هر مجموعه داده، شامل پارامترهای تصادفی
eq = lambda x: 0.5 * x + np.random.randn(len(x))
✓ 0.0s

#2
# ایجاد 4 مجموعه داده
data = [np.concatenate((
    np.array([np.linspace(-5, 5, n)]).T,
    eq(np.linspace(-5, 5, n)).reshape(-1, 1)), axis=1)
    for n in n_data]
✓ 0.0s

#3
# plot data
fig, axs = plt.subplots(nrows=2, ncols=2, figsize=(5,5))
for ax, d, n in zip(axs.flatten(), data, n_data):
    ax.scatter(d[:, 0], d[:, 1], s = 50)
    ax.set_title('n = {}'.format(n))
plt.tight_layout()
plt.show()
✓ 0.9s
```


4) این کد یک لیست از توابع نویز را تعریف می‌کند که هر یک با گرفتن یک عدد n به عنوان ورودی، آرایه‌ای شامل n عنصر تصادفی را با استفاده از توزیع نرمال (Gaussian) و با واریانس‌های مختلف ایجاد می‌کنند. همچنین با تغییر واریانس در هر تابع، می‌توان میزان نویز تولید شده را تنظیم کرد.

5) با تکرار حلقه به ازای هر `noise` در `noises`، یک دیتاست با نویز متفاوت تولید می‌شود و به لیستی دیگر به نام `datasets` اضافه می‌شود. در نهایت، تعداد 4 دیتاست در لیست `datasets` قرار می‌گیرد. در واقع با این کار به داده‌های آموزشی مقداری نویز اضافه می‌شود.

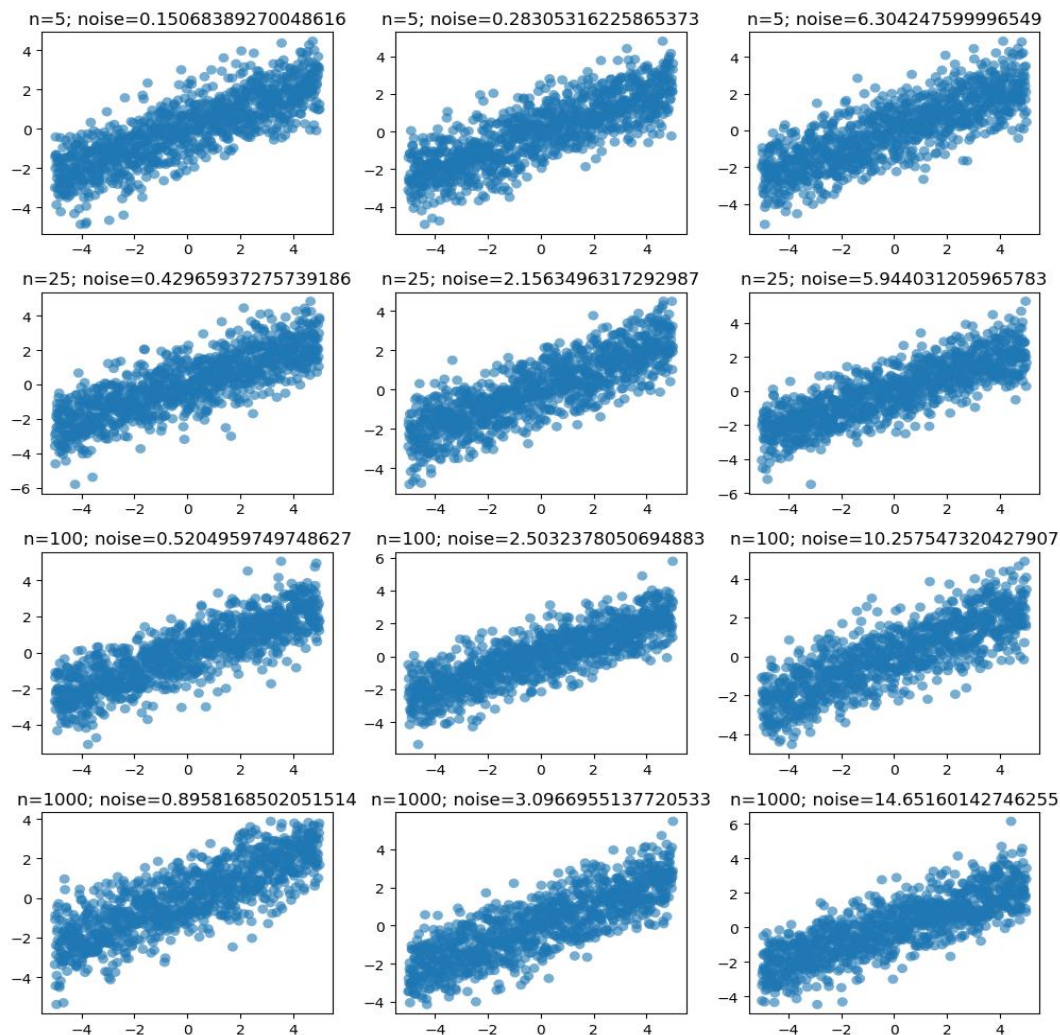
6) در این قسمت از کد برای هر n با مقدار مشخص شده‌ای `noise` نمودارهای آن را رسم می‌کنیم.

```
#4
# توابع نویز (تعداد داده به عنوان ورودی)
noises = [lambda n: np.random.randn(n) * 0.2,
          lambda n: np.random.randn(n) * 1.0,
          lambda n: np.random.randn(n) * 5.0]
✓ 0.0s

#5
# ایجاد 4 مجموعه داده و اضافه کردن نویزهای دلخواه
datasets = []
for n in n_data:
    X = np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1)
    y = eq(np.linspace(-5,5,n)).reshape(-1,1)
    # اضافه کردن نویز به داده‌ها با حداکثر اندازه نویز 5.0
    dataset = [(X, y+noise(n) if i<len(noises) else y)
               for i, noise in enumerate(noises)]
    datasets.append(dataset)
✓ 0.0s

#6
# plot data
fig, axs = plt.subplots(nrows=4, ncols=3, figsize=(10,11))
for i, dataset in enumerate(datasets):
    for j, ((X, y), noise) in enumerate(zip(dataset, noises)):
        X = np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1)
        y = eq(np.linspace(-5,5,n)).reshape(-1,1)
        axs[i, j].scatter(X, y, s = 50, alpha=0.6, edgecolors='none')
        axs[i, j].set_title('n={}; noise={}'.format(n_data[i], noise(n_data[i]).max()))
plt.tight_layout()
plt.show()
✓ 3.0s
```

*خروجی مورد انتظار :

(7) این کد برای ایجاد سه مدل رگرسیونی با توان چندجمله‌ای 1، 4 و 16 ایجاد شده است.

در نهایت، سه مدل رگرسیونی با درجات مختلف ایجاد شده و در لیستی با نام `models` قرار داده شده‌اند که می‌توان از آن‌ها برای پیش‌بینی مقادیر بر اساس ورودی‌های داده شده استفاده کرد.

```
#7
# ایجاد 3 مدل رگرسیونی با توان چندجمله‌ای 1، 4 و 16
from sklearn.preprocessing import PolynomialFeatures
from sklearn.pipeline import make_pipeline
from sklearn.linear_model import LinearRegression

models = [make_pipeline(PolynomialFeatures(degree=1), LinearRegression()), # linear regression
          make_pipeline(PolynomialFeatures(degree=4), LinearRegression()), # polynomial regression degree 4
          make_pipeline(PolynomialFeatures(degree=16), LinearRegression())] # polynomial regression degree 16
```

✓ 1.5s

(8) نمودار تمام خطوط به دست آمده با استفاده از هر یک از روش ها بر روی همه داده ها:

```
#8
for i, dataset in enumerate(datasets):
    fig, axs = plt.subplots(nrows=1, ncols=3, figsize=(10,4))
    fig.suptitle('n={}'.format(n_data[i]))
    axs = axs.flatten()

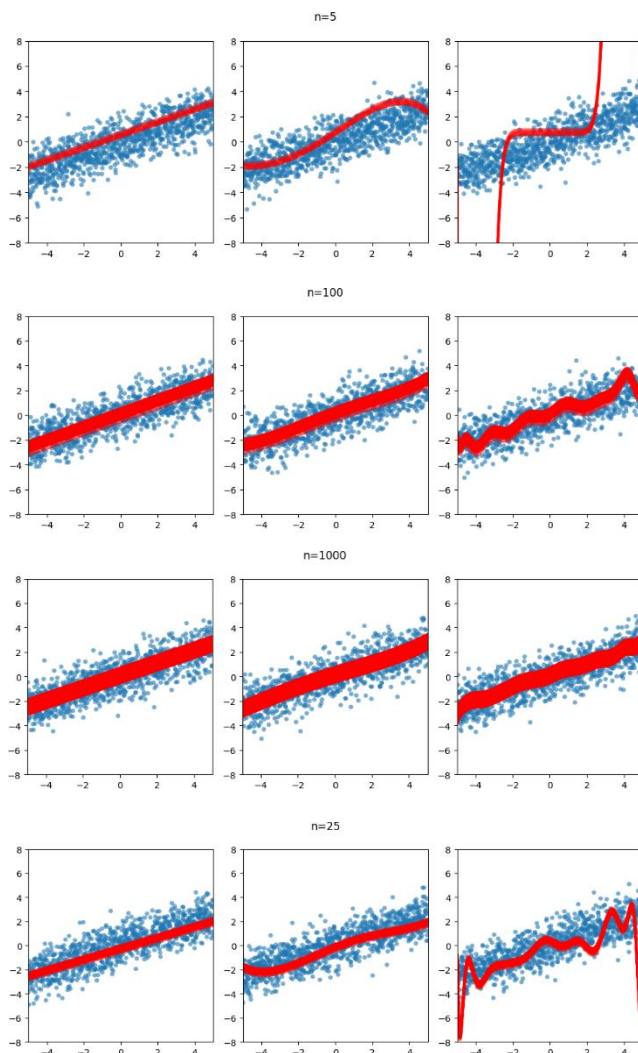
    for j, model in enumerate(models):
        X, y = dataset[0]
        model.fit(X, y)

        ax = axs[j]
        X = np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1)
        y = eq(np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1))
        ax.scatter(X, y, s=25, alpha=0.6, edgecolors='none')

        x_range = np.linspace(-5, 5, 1000).reshape(-1,1)
        y_pred = model.predict(x_range)
        ax.plot(x_range, y_pred, 'r', linewidth=3, alpha=0.6)

    #ax.set_title('Degree = {}, train score = {:.3f}'.format(j*5+1, model.score(X, y)))
    ax.set_ylim([-8, 8])
    ax.set_xlim([-5, 5])
    fig.tight_layout()
```

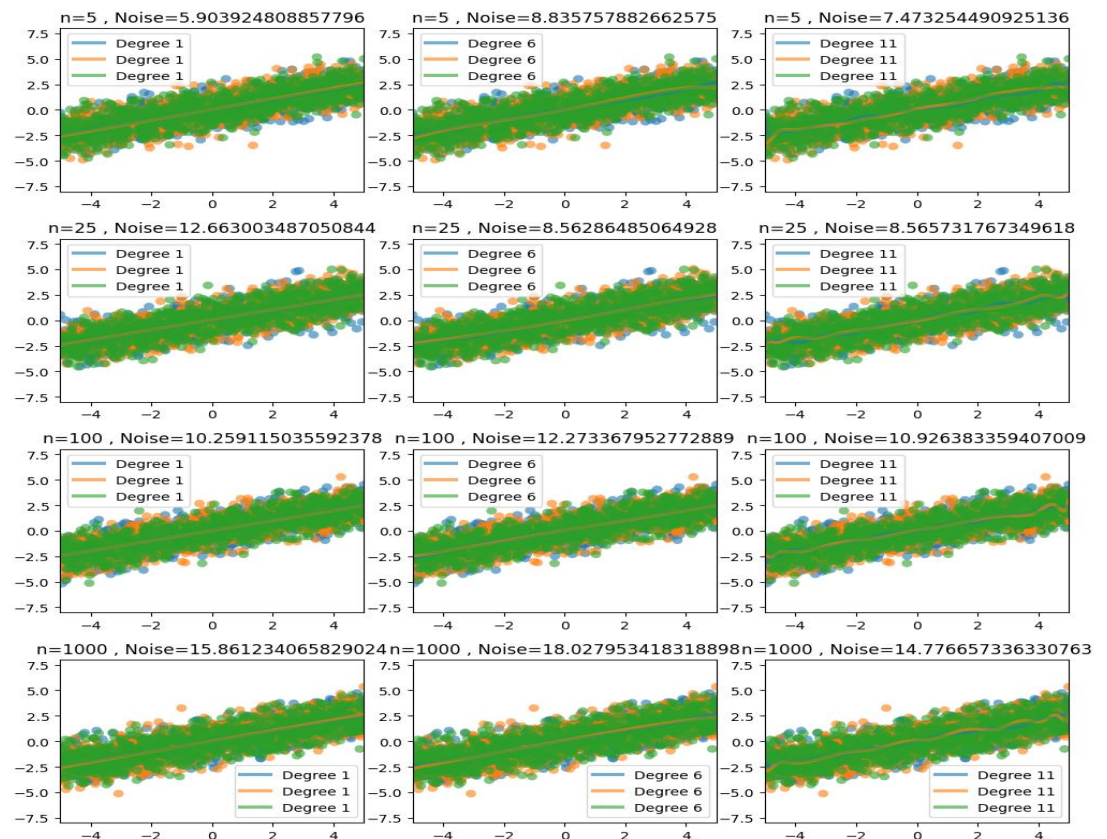
*خروجی مورد انتظار :

9) این کد یک شکل گرافیکی ساختاردهی شده به صورت ۴ سطر و ۳ ستون را برای هریک از دیتاست‌ها از سه مدل مختلف پلات می‌کند. در قسمت اول کد، با استفاده از تابع `plt.subplots()` یک شکل گرافیکی با ابعاد ۴ در ۳ و با زمینه ای خالی آماده می‌کند.

در بخش دوم کد با استفاده از دو حلقه تو در تو به ترتیب دیتاست‌ها و نویزها روی هر یک از مدل‌ها عملیات انجام می‌دهد. در نهایت برای هر کدام از مدل‌ها، از تابع `fit()` آن استفاده می‌کند تا مقدار پارامترهای مدل را با داده‌های ورودی آموزش داده شده پیدا کند. سپس از مقادیری که پیدا کرده، برای گردشهای مختلف x ، خروجی مدل را با استفاده از تابع `predict()` محاسبه می‌کند. سپس نمودارهای مربوط به هر مدل را با استفاده از تابع‌های `plot()` و `scatter()` روی شکل گرافیکی رسم می‌کند.

```
#9
fig, axs = plt.subplots(nrows=4, ncols=3, figsize=(10,11))
for i, dataset in enumerate(datasets):
    for j, ((X, y), noise) in enumerate(zip(dataset, noises)):
        X = np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1)
        y = eq(np.linspace(-5,5,n).reshape(-1,1))
        for k, model in enumerate(models):
            ax = axs[i, (k % 3)]
            model.fit(X, y)
            x_range = np.linspace(-5, 5, 1000).reshape(-1,1)
            y_pred = model.predict(x_range)
            ax.plot(x_range, y_pred, label=f"Degree {k*5+1}", linewidth=3, alpha=0.6)
            ax.scatter(X, y, s = 50, alpha=0.6, edgecolors='none')
            ax.set_title(f"n={n_data[i]} , Noise={noise(n_data[i]).max()}")
            ax.set_ylim([-8,8])
            ax.set_xlim([-5,5])
            ax.legend()
plt.tight_layout()
plt.show()
```


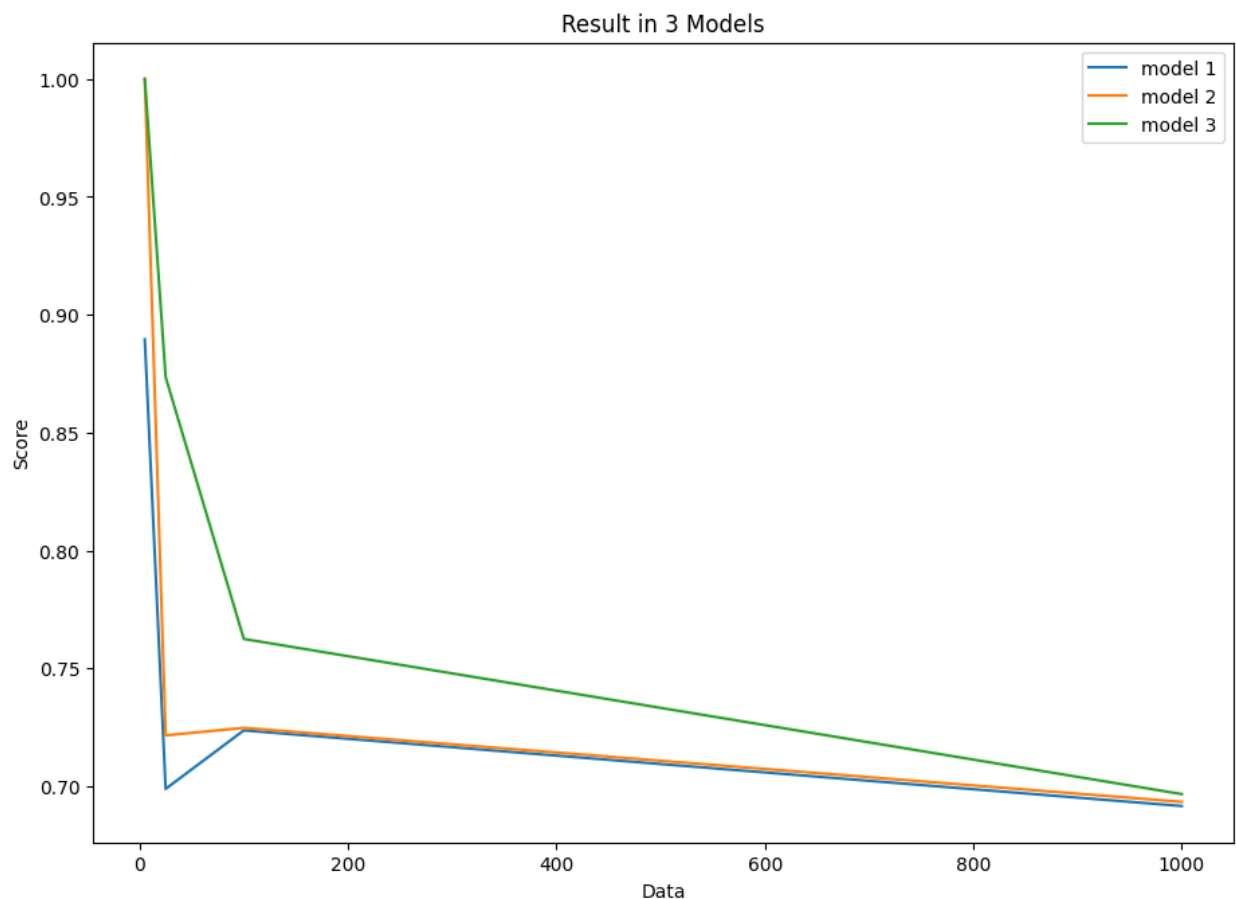
10) در ادامه کد بالا یک نمودار برای مطالعه دقت نهایی مدل رسم میکنیم که محور افقی حجم دادگان و محور عمودی دقت نهایی بدست آمده از مدل است. در این نمودار 3 خط با 3 رنگ مختلف رسم میکنیم که نشان دهنده هر یک از مدل های تولید شده است.

```
#10
# حاشیه نمودار
plt.figure(figsize=(10,7))
plt.subplots_adjust(left=0.1, right=0.95, bottom=0.1, top=0.95, hspace=0.3, wspace=0.3)

# رسم نمودار
for i, model in enumerate(models):
    r_squared_list = []
    for j in range(len(datasets)):
        X_train, y_train = datasets[j][i]
        model.fit(X_train, y_train)
        X_test, y_test = datasets[j][i]
        y_pred = model.predict(X_test)
        r_squared = model.score(X_test, y_test)
        r_squared_list.append(r_squared)

    plt.plot(n_data, r_squared_list, label=f'model {i+1}')

plt.xlabel('Data')
plt.ylabel('Score')
plt.title("Result in 3 Models")
plt.legend()
plt.show()
```


پاسخ به سوالات انتهایی :

1) برای دادگان خطی ، آیا استفاده از رگرسیون غیرخطی مناسب است و دقت کافی دارد ؟ در چه شرایطی این روش جواب مناسب نخواهد بود ؟

- برای داده های خطی، استفاده از روش های خطی مناسب تر است. اما در برخی موارد، استفاده از روش های غیرخطی مانند رگرسیون غیرخطی نیز می تواند جواب مناسبی داشته باشد. استفاده از روش های رگرسیون غیرخطی مانند رگرسیون چند جمله ای در بعضی موارد می تواند حتی به کاهش دقت منجر شود. در شرایطی که داده ها اصلاً خطی نیستند و رابطه بین ورودی و خروجی پیچیده است، ممکن است رگرسیون غیرخطی بهترین گزینه باشد.

اگر داده ها حاوی رفتارهای غیرخطی باشند، مانند رفتار سیگموئید یا تابع لجستیک، استفاده از رگرسیون غیرخطی بهترین گزینه است. همچنین در مواردی که داده ها حاوی انواع عدم تقارن، انحراف، یا انحراف کوچک از خطی بودن باشند، می توانید از رگرسیون غیرخطی استفاده کنید.

با این وجود، در برخی شرایط، روش رگرسیون غیرخطی مناسب نخواهد بود، به عنوان مثال:

- زمانی که داده ها بسیار کم هستند و خطاهای زیادی در تخمین پارامترهای مدل رخ می دهد. در این شرایط، استفاده از رگرسیون خطی بهتر است.

- زمانی که داده ها حاوی انواع نویز و اشتباهات زیادی هستند.

بنابراین، استفاده از رگرسیون غیرخطی بستگی به خصوصیات داده ها و شرایط مسئله دارد و باید با توجه به شرایط مسئله انجام شود.

2) اگر هیچ دانشی در مورد دادگان خود نداشته باشیم ، چطور می توان توان چند جمله ای لازم را بیابیم؟ (فرض کنید دادگان ما دارای تعداد زیادی ویژگی هستند که رسم آنها را غیر ممکن می سازد)

برای تعیین توان چند جمله ای لازم، می توان از روش های مختلف مانند رگرسیون چند جمله ای با درجه مختلف استفاده کرد و سپس با مقایسه دقت هر مدل روی داده های آزمایشی، تصمیم گیری کرد. همچنین می توان از روش های مشابه مانند الگوریتم های یادگیری ماشینی برای تعیین توان چند جمله ای استفاده کرد.

برای پیدا کردن توان چند جمله ای لازم برای دادگانی که دارای ویژگی های زیادی هستند، می توان از روش PCA یا Principal Component Analysis استفاده کرد. با این روش، ابتدا تمام ویژگی های دادگان را به چند ویژگی کم رنگ تر تبدیل می کنیم که هر کدام از آن ها ترکیبی از ویژگی های اصلی دادگان هستند. سپس با تحلیل تغییرات این ویژگی های کم رنگ تر، می توان توان چند جمله ای لازم برای توصیف دادگان اصلی را پیدا کرد.

3) آیا کاهش خطای مدل در زمان آموزش همواره مطلوب است ، آیا امکان دارد مدلی که دقت آموزشی کمتری دارد ، در زمان استفاده بدتر عمل کند؟ چرا؟

کاهش خطای مدل در زمان آموزش معمولاً مطلوب است، زیرا این نشان دهنده بهبود کارایی مدل در پیش‌بینی داده‌های جدید است. مثال، در شرایطی که مدل بسیار پیچیده است و تعداد پارامترهای آن بسیار زیاد است، افزایش دقت در مرحله آموزش می‌تواند منجر به **Overfitting** شود و در نتیجه دقت در پیش‌بینی داده‌های جدید را کاهش دهد. علاوه بر این، در بعضی موارد محدودیت‌های زمانی و منابع محاسباتی ممکن است حداقل خطای آموزشی را به جای حداکثر کردن دقت پیش‌بینی داده‌های جدید قرار دهد. برای این دلیل، لازم است که در هر مورد به طور جدی به مقدار خطای آموزشی و دقت پیش‌بینی داده‌های جدید توجه شود و مدلی که خطای آموزشی کمتری دارد، بهتر استفاده شود، به شرطی که دقت پیش‌بینی در داده‌های جدید هم خوب باشد. در واقع، هدف اصلی ما باید یافتن یک مدل با عملکرد خوب برای داده‌های جدید باشد نه فقط ارائه یک مدل با دقت بالا برای داده‌های آموزشی.

پایان